

Marek KUCHARCZYK

Nowe stanowiska rzadkich roślin w Kazimierskim Parku Krajobrazowym

Новые распространения более редких растений в Казимерском ландшафтном заповеднике

New Stands of Rare Plants in the Kazimierz Landscape Park

Kazimierski Park Krajobrazowy został utworzony w r. 1979 na obszarze 13 670 ha i obejmuje najciekawsze pod względem przyrodniczym tereny północno-zachodniej części Wyżyny Lubelskiej.

Dość duże zróżnicowanie siedlisk i roślinności, a przede wszystkim dobrze zachowane murawy kserotermiczne w okolicach Kazimierza Dolnego, Mięćmierza, Dobrego i Parchatki spowodowały, że teren ten był przedmiotem zainteresowania licznych florystów, a podawane przez nich stanowiska rzadkich roślin dotyczyły głównie roślin leśnych i kserotermicznych (2, 7, 10, 11, 13).

Niniejszy wykaz obejmuje rzadkie gatunki, których stanowiska stwierdzono na terenie Kazimierskiego Parku Krajobrazowego w czasie prowadzonych w latach 1981–1987 szczegółowych badań geobotanicznych.

Nomenklaturę i układ gatunków oparto na „Flora Europaea” (6).

WYKAZ GATUNKÓW

Polystichum aculeatum (L.) Roth (*P. lobatum* (Huds.) Chev.) — Las Stocki, Rogów, kilka kęp na dnie lessowego wąwozu, porośniętego przez zubożałe *Tilio-Carpinetum*.

Salvinia natans (L.) All. — Celejów, dość licznie w stawie rybnym wśród *Sagittaria sagittifolia* i *Sparganium ramosum*. Janowice, pojedyncze okazy w stawie rybnym.

Salvinia natans buduje ubogie w gatunki fitocenozy pleustonowe, najczęściej wśród wysokich szuwarów, w miejscach nasłonecznionych i zacisznych. Wysokie wymagania siedliskowe oraz częściowe uregulowanie koryta Wisły na odcinku od ujścia Sanny do Puław spowodowało zanikanie licznych stanowisk tej paproci wodnej w starorzeczach Wisły (2, 4, 7, 8).

Petrorhagia prolifera (L.) P. W. Ball et Heywood (*Tunica prolifera* (L.) Scop.) — Mięćmierz, Janowiec, nielicznie na niewielkich ławicach piasku pokrywających margle kredowe.

Hedera helix L. — Kazimierz Dolny, Bochońnica, w cienistych wąwozach porośniętych przez *Tilio-Carpinetum* stwierdzono występowanie kwitnących i owocujących okazów (lata 1984–1986). W zimie 1986/1987 znacznie przemarzły.

Peucedanum alsaticum L. — Dobrze, kilka okazów na zboczu o wystawie południowo-zachodniej w *Thalictro-Salvietum pratensis*.

Aster linosyris (L.) Bernh. (*Linosyris vulgaris* Cass.) — Dobrze, nielicznie w *Sisymbrio-Stipetum capillatae* porastającym izolowane ostańce erozyjne zbudowane z lessów i margli. Bochońnica, licznie w *Origano-Brachypodietum* na lessowym zboczu. Z terenu Kazimierskiego Parku Krajobrazowego gatunek ten był podawany również z Kazimierza Dolnego (11) i Parchatki (12).

Scorzonera purpurea L. — Dobrze, Bochońnica, pojedyncze okazy w fitocenozach *Origano-Brachypodietum* na lessowych zboczach. Podawany również z Parchatki (5).

Crepis foetida L. subsp. *rhoeadifolia* (Bieb.) Čelak. (*C. rhoeadifolia* M. B.) — Dobrze, kilka okazów w *Sisymbrio-Stipetum capillatae* na izolowanym ostańcu erozyjnym.

Alisma lanceolatum With. — Brzeźce, Janowice, nielicznie na brzegach starorzeczy, stawów, przy wodopojach.

Zannichellia palustris L. — Witoszyn, licznie w małym stawie zarośniętym przez *Riccia fluitans*.

Tofieldia calyculata (L.) Wahlenb. — Dobrze, na zboczu cienistego wąwozu w miejscu wysięku wody. Z Wyżyny Lubelskiej znana dotychczas z torfowisk węglanowych koło Chełma (1, 3, 4).

Scirpus maritimus L. (*Bulboschoenus maritimus* (L.) Palla) — Brzeźce, licznie w starorzeczu Wisły.

Carex depressa Link in Schrader subsp. *transsilvanica* (Schur) Egorova (*C. transsilvanica* Schur) — Podgórz, w ciepłolubnych zaroślach na płytkiej rędzinie wytworzonej z margli (odnaleziona przez Janusza Wójcika).

Festuca questfalica Boenn. ex Reichenb. — Dobrze, w *Thalictro-Salvietum pratensis* na lessowym zboczu. Na Wyżynie Lubelskiej znana jedynie ze Stawskiej Góry k. Chełma i z Kątów k. Zamościa, poza tym z nielicznych stanowisk, głównie w zachodniej części kraju (9).

Festuca makutrensis Zapał. — Dobrze, w *Koelerio-Festucetum sulcatae*, na bardzo stromym lessowym zboczu. Gatunek znany dotychczas z kilku stanowisk w kraju (Wyżyna Lubelska, Roztocze, Polesie Lubelskie), występuje też na Ukrainie i w środkowych Niemczech (9).

Lemna gibba L. — Janowice, licznie w rowach otaczających stawy rybne.

PIŚMIENNICTWO

1. Fijałkowski D.: Wykaz rzadszych roślin Lubelszczyzny. Część III. *Fragm. Flor. et Geobot.* 5 (1), 11–35 (1959).
2. Fijałkowski D.: Wykaz rzadszych roślin Lubelszczyzny. Część IV. *Fragm. Flor. et Geobot.* 6 (3), 261–286 (1960).
3. Fijałkowski D.: Wykaz rzadszych roślin Lubelszczyzny. Część V. *Fragm. Flor. et Geobot.* 8 (4), 443–468 (1962).
4. Fijałkowski D.: Wykaz rzadszych roślin Lubelszczyzny. Część VII. *Fragm. Flor. et Geobot.* 10 (4), 454–471 (1964).
5. Fijałkowski D.: Ochrona przyrody w makroregionie lubelskim. Wyd. Uniw. Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 1983.
6. Flora Europaea, vol. 1–5, Cambridge 1964–1980.
7. Koporska H.: Spis roślin rzadziej spotykanych w okolicach Lublina i w niektórych innych miejscowościach województwa lubelskiego. *Acta Soc. Bot. Pol.* 6 (4), 350–366 (1929).
8. Krzaczek T.: Nowe stanowiska rzadszych roślin na Lubelszczyźnie. Część II. *Fragm. Flor. et Geobot.* 7 (2), 299–304 (1961).
9. Pawlus M.: Systematyka i rozmieszczenie gatunków grupy *Festuca ovina* L. w Polsce. *Fragm. Flor. et Geobot.* 29 (2), 219–295 (1985).
10. Siemienow A.: Zarys flory okolic Puław. Dopelnienie tegoż. *Warszawska Univ. Izwiestija*, Warszawa 1888.
11. Sławiński W.: Zespoły kserotermiczne okolic Kazimierza nad Wisłą. *Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska*, sectio E 6, 12, 327–359 (1952).
12. Wilusz Z.: Projekt rezerwatów przyrodniczych na obszarze trójkąta Puławy–Kazimierz–Nałęczów. *Chrońmy przyr. ojcz.* 3/4, 55–58 (1947).
13. Wóycicki Z.: Roślinność pasma wzgórz Kazimierskich. *Spraw. Tow. Nauk. Warsz.* 8 (1915).

РЕЗЮМЕ

Во время проведенных геоботанических исследований в 1981–1987 гг. на территории Казимирского ландшафтного заповедника были найдены новые распространения редких растений. К ним относятся следующие виды: *Polystichum aculeatum*, *Salvinia natans*, *Petrorhagia prolifera*, *Hedera helix*, *Peucedanum alsaticum*, *Aster linosyris*, *Scorzonera purpurea*, *Crepis foetida*, *Alisma lanceolatum*, *Zannichellia palustris*, *Tofieldia calyculata*, *Scirpus maritimus*, *Carex depressa*, *Festuca guestfalica*, *F. makutrensis*, *Lemna gibba*.

SUMMARY

In the course of the 1981–1987 geobotanical investigations new stands of rare plants were found in the Kazimierz Landscape Park. The species include: *Polystichum aculeatum*, *Salvinia natans*, *Petrorhagia prolifera*, *Hedera helix*, *Peucedanum alsaticum*, *Aster linosyris*, *Scorzonera purpurea*, *Crepis foetida*, *Alisma lanceolatum*, *Zannichellia palustris*, *Tofieldia calyculata*, *Scirpus maritimus*, *Carex depressa*, *Festuca guestfalica*, *F. makutrensis* and *Lemna gibba*.

111

ANNALES
UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA
LUBLIN — POLONIA

VOL. XLII

SECTIO C

1987

13. I. Rukasz: Wpływ regulatorów wzrostu na kiełkowanie i oddychanie ziarniaków jęczmienia (*Hordeum vulgare* L.).
Influence of Growth Regulators on Germination and Breathing of Barley Caryopsis (*Hordeum vulgare* L.).
14. S. Radwan, R. Kornijów, W. Kowalik, B. Jarzynowa, W. Zwolski, Cz. Kowalczyk, B. Popiołek: Ecological and Fishery Characteristics of Lakes Situated in the Future Western Polesie National Park.
Ekologiczna i rybicka waloryzacja jezior znajdujących się na terenie projektowanego Zachodniopoleskiego Parku Narodowego.
15. Z. Cmoluch, J. Łętowski: Zur Kenntnis der Rüsselkäfer (*Coleoptera, Curculionidae*) Polens. IV.
Materiały do poznania ryjkowców (*Coleoptera, Curculionidae*) Polski. IV.
16. J. Kubik: Osteometric and Gravimetric Analysis of Some Long Bones of *Mus musculus* Linnaeus, 1875, Living in the Coal-Mine.
Analiza osteometryczna i wagowa niektórych kości długich *Mus musculus* Linnaeus, 1875, żyjących w kopalni węgla.
17. J. Kubik: Analyse crâniométrique de la caille japonaise (*Coturnix coturnix japonica*) dans le développement postnatal.
Analiza kraniometryczna przepiórki japońskiej (*Coturnix coturnix japonica*) w rozwoju postnatalnym.
18. I. Bazan-Kubik, J. Kubik: Variabilité de la masse de l'encéphale de la caille japonaise (*Coturnix coturnix japonica*) dans le cycle vital.
Zmienność masy mózgowia przepiórki japońskiej (*Coturnix coturnix japonica*) w cyklu życiowym.

Biblioteka Uniwersytetu
MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
w Lublinie

4053 43

CZASOPISMA

1988

Adresse:

UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
BIURO WYDAWNICTW

Plac Marii

Curie-Skłodowskiej 5

20-031 LUBLIN

POLOGNE

Cena zł 13.000,-